

Список використаних джерел

1. Постанова КМУ від 11.02.2009 №140 «Порядок надання державної підтримки для забезпечення громадян доступним житлом».
2. Указ Президента України «Про заходи щодо будівництва доступного житла в Україні та поліпшення забезпечення громадян житлом» [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
3. Сердюк Т.В. Порівняльні показники будівництва житла в деяких країнах СНД/ Формування ринкових відносин в Україні: Зб. наук. праць. НДЕІ. Вип. 6 (121) / Наук. ред. І.Г. Манцуров. – К., 2011. – С. 132–143.

4. Житловий фонд України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/zf/zf_u/2006_u.ht.
5. Каталог пільг в Україні [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.pilga.in.ua
6. Підсумки будівництва житла за 2011 рік. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.ibuild.org.ua/analytics.
7. Офіційний сайт Державної іпотечної установи України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://ipoteka.gov.ua>
8. Придбайло О.М. Іпотека як фінансовий механізм ринку // Фінанси України. – №6. – 2004 р. – С. 136–140.

В.Д. МУСІЄНКО,
к.т.н., доцент, Криворізький економічний інститут ДВНЗ «КНУ»,
Ж. ПЕРЕМИКІНА,
студентка, Криворізький економічний інститут ДВНЗ «КНУ»

Вплив показників фінансового стану промислового підприємства на його вартість

На сьогодні розробка систем діагностики показників фінансового стану є особливо актуальною, це проявляється в необхідності забезпечення стабільного функціонування і розвитку підприємств [2].

Ключові слова: вартість підприємства, чинники вартості підприємства, залізорудна галузь, показники фінансового стану.

На сегодня разработка систем диагностики показателей финансового состояния является особенно актуальной, это проявляется в необходимости обеспечения стабильного функционирования и развития предприятий [2].

Ключевые слова: стоимость предприятия, факторы стоимости предприятия, железорудная отрасль, показатели финансового состояния.

Today the development of diagnostic systems of finance performance is especially important as it is manifested in the need to ensure stable operation and development of enterprises [2].

Keywords: enterprise value, enterprise value drivers, iron ore industry, financial indicators.

Постановка проблеми. Управління вартістю для національних підприємств: є актуальним з огляду щонайменше на три обставини:

– по-перше, проведена масова безоплатна приватизація зробила акціонерами переважну більшість населення України, і наступним кроком має бути створення системи управління вартістю підприємства, яка б дозволила реалізувати природні інтереси акціонерів підприємств у зростанні належної їм вартості [3];

– по-друге, величезні інвестиційні потреби модернізованих підприємств в умовах глобалізації економіки та нестачі внутрішніх фінансових ресурсів неможливо задовольнити, не націливши управління на збагачення інвесторів і надання йому звичної для них форми.

– по-третє, значна кількість національних підприємств за своїми виробничими та управлінськими характеристиками «належить минулому» і потребує докорінної комплексної внутрішньогосподарської трансформації з метою надання їм статусу ринково орієнтованих підприємств, які мають за мету не лише виживання, а й збагачення акціонерів.

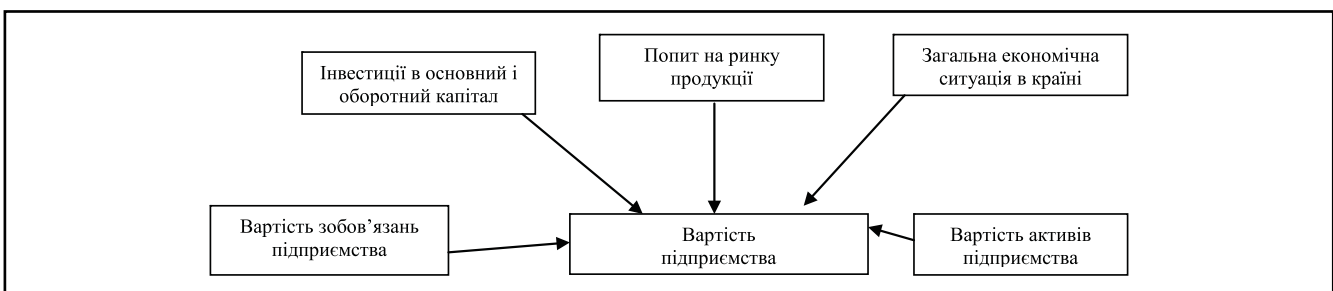

Рисунок 1. Система факторів вартості підприємства

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

Метою статті є дослідження сучасного фінансового стану підприємства як одного з факторів впливу на його вартість.

Виклад основного матеріалу. Чинник вартості – це просто будь-яка змінна, що впливає на вартість компанії. Проте, щоб чинниками вартості можна було користуватися, треба встановити їх взаємозалежність, визначити, який з них чинить найбільшу дію на вартість, і покласти відповідальність за цей параметр на конкретних людей, що беруть участь в досягненні цілей організації. Для визначення впливу різних факторів на вартість підприємства ми склали систему факторів формування вартості, які зображені на рис. 1.

Для прикладу дії деяких чинників на вартість підприємства ми склали систему факторів формування вартості, які зображені на рис. 1, та дослідили їхній вплив на вартість ПАТ «ЄВРАЗ Суша Балка».

Для коректного визначення впливу факторів на результати діяльності підприємства нам необхідно вивчити ринок залізорудної продукції та галузь у цілому.

Україна є великою мінерально-сировинною базою залізними рудами, яка представлена 80 родовищами, 30 з яких експлуатується (58% розвіданих запасів). Загальні запаси залізних руд сягають понад 30 млрд. т, що становить близько 6% світових запасів і 30% запасів країн СНД.

Станом на 01.01.2010 балансові запаси залізорудної сировини щодо діючих підприємств України становлять (дані підприємств): 1394,1 млн. т природно багаті руди; 11 711,9 млн. т магнетитові кварцити; 1027,8 млн. т окислені магнетитові

кварцити. Крім цього, на балансі підземних підприємств знаходиться на обліку 3809,9 млн. т магнетитових кварцитів [1].

На даний час залізні руди України видобувають десять гірничодобувних підприємств, з них шість розробляють залізисті кварцити і чотири – багаті руди.

У 2010 році гірничодобувними підприємствами вироблено: 77,4 млн. т руди і залізорудного концентрату, зокрема: залізної руди неагломерованої – 16,5 млн. т; концентрату – 70,0 млн. т; 42,1 млн. т залізорудного агломерату; 22,4 млн. т залізорудних окатишів. Приблизно 41% даної продукції був експортований, у той час як 59% залишилися для власного використання (рис. 2).

Перспектива розвитку залізорудної галузі зумовлюється перспективою розвитку металургійного виробництва і експорту сировини. На даний час проведено коригування Державної програми розвитку і реформування гірничо-металургійного комплексу. Програмою відповідно до потреби намічається збільшення виробництва товарної залізної руди у 2012 році до 91,7 млн. т на рік.

У 2004–2010 роках товарні обсяги експорту залізорудної продукції (ЗРП) з України перевищили 154,0 млн. т, у тому числі в 2007 році обсяг експорту ЗРП із України становив 20,7 млн. т.

Географія експорту ЗРП з України охоплює 19 країн. Головними експортними ринками залишаються традиційні ринки – Словаччина, Чехія, Польща і Австрія. На їхню частку припадає понад 66% всіх поставок (рис. 3).

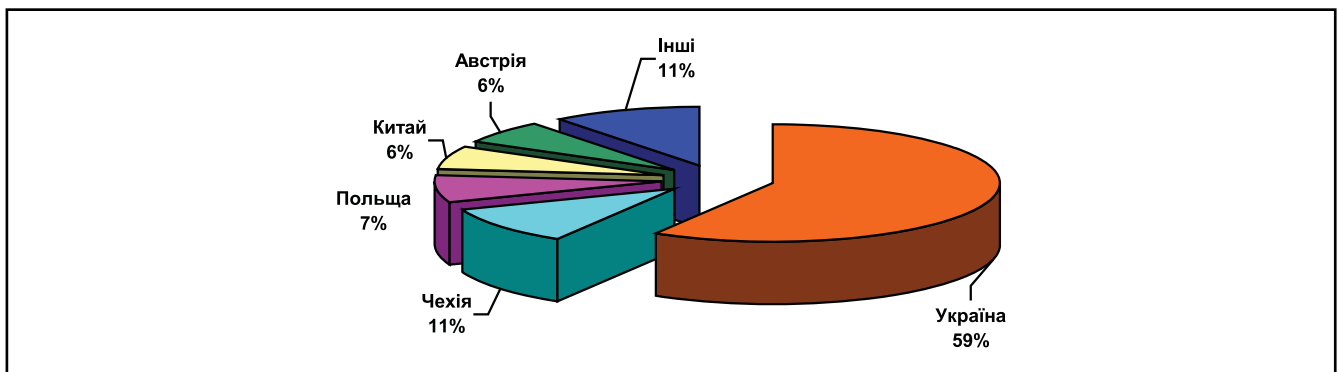

Рисунок 2. Розподіл ЗРП України в січні–грудні 2010 року

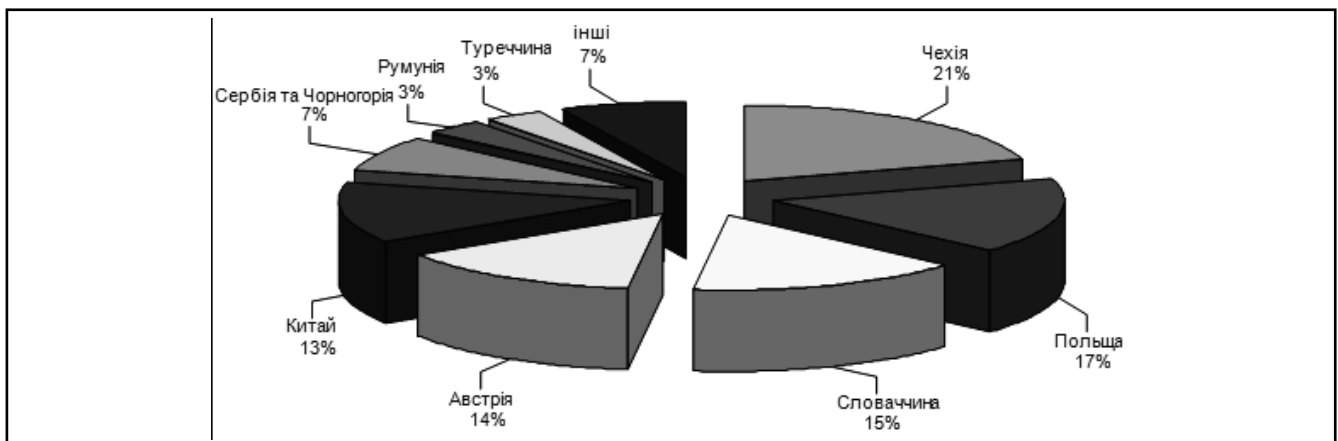

Рисунок 3. Географія поставок ЗРП з України в січні–грудні 2010 року

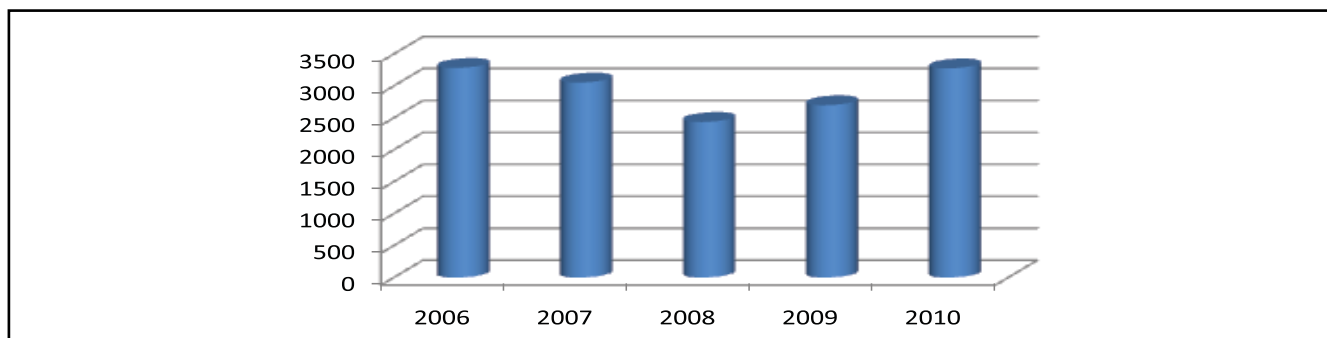

Рисунок 4. Обсяги поставок залізорудної продукції (тис. т) вітчизняним металургійним підприємствам ПАТ «ЄВРАЗ Суха Балка» за 2006–2010 роки

Одним із найкращих підприємств залізорудної галузі у Криворізькому регіоні є ПАТ «ЄВРАЗ Суха Балка». Підприємство має більш ніж 100-річний досвід роботи, маючи досвідчені високопрофесійні кадри та велику сировинну базу, стабільно та надійно працює на задоволенні потреб споживачів і упевнено дивиться в майбутнє.

Зараз на підприємстві працює 4,5 тис. робітників, які забезпечують виробництво більше 3 млн. т аглоруди за рік із середнім вмістом заліза 58%.

Обсяги поставок залізорудної продукції ПАТ «ЄВРАЗ Суха Балка» на внутрішній ринок за 2006–2010 роки українським споживачам наочно зображено на рис. 4.

Аналіз фінансового стану та конкурентоспроможності підприємства проведено за формами бухгалтерської звітності за період 2006–2010 років із використанням комп'ютерної програми «Оцінка економічного потенціалу підприємства». Результати зведено до таблиці.

За результатами, наведеними у таблиці, відмічаємо, що у ПАТ «ЄВРАЗ Суха Балка» показники оцінки фінансової стійкості за період 2006–2010 років у цілому покращилися, розглянемо деякі з них. З 2006 по 2010 рік коефіцієнт концентрації власного капіталу значно перевищує нормальний рівень (0,5) та коливався у межах від 0,90 у 2006 році до 0,82 у 2010 році. Коефіцієнт маневреності має тенденцію збільшення у 2007, коли він підвищився з 0,0597 до 0,589 за аналізований період.

Рівень показників комерційної активності на комбінаті свідчить про ефективність політики управління дебіторською заборгованістю, оскільки коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості зріс з 2,15 у 2006 році до 6,43 у 2010 році. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості теж зріс із 3,3347 у 2006 році до 9,4612 у 2010 році.

Інша група показників, яка має назву «рентабельність результатів фінансово-господарської діяльності», показує покращення цих показників майже за весь період 2006–2010 років. Окрім як у 2009 році показники різко погіршуються. Так, за весь період коефіцієнт рентабельності основних засобів має тенденції зростання в 2010 році порівняно з 2006 роком становила 22,42%; коефіцієнт рентабельності функціонуючого капіталу знизився та не мав певної стабільності (2010 рік зростання – 2,02%). Коефіці-

єнт рентабельності власного капіталу зріс із 0,0332 у 2006 році до 0,8914 у 2010 році.

Конкурентоспроможність товару за показником рентабельності продаж свідчить про покращення цього показника у 2010 році в порівнянні з 2009 роком на 2,65%. А в 2008 році в порівнянні з попереднім роком цей показник погіршився на 0,0043%. Однак у 2010 році порівняно з 2006 роком даний показник мав тенденцію до зростання і дорівнював 12,30%. Коефіцієнт рентабельності продукції за весь аналізований період (2006–2010) покращився на 14,84%, що говорить про підвищення конкурентоспроможності продукції на ринках збуту.

Значення показника загальної ліквідності ПАТ «ЄВРАЗ Суха Балка» має значення >1 і, крім того, має тенденцію до зростання у 2010 році (12,9611) порівняно з 2006 роком (1,6706). Такі результати сигналізують до зовнішнього оточення про те, що підприємство здатне розраховуватися зі своїми кредиторами, а отже підвищує довіру до «ЄВРАЗ Суха Балка» як ділового партнера.

Зміни показників фінансового стану підприємства можна також прослідкувати на основі графічного зображення їхньої динаміки (рис. 5).

Тож, проаналізувавши загальну економічну ситуацію у країні, галузь залізорудної продукції, показники фінансового стану, ми дозволили собі зробити припущення, що в період 2006–2010 років відбулося збільшення інвестицій в основний і оборотний капітал ПАТ «ЄВРАЗ Суха Балка», збільшення попиту на продукцію даного підприємства, зменшення вартості зобов'язань, збільшення вартості активів, які, своєю чергою, призвели до збільшення загальної вартості промислового підприємства ПАТ «ЄВРАЗ Суха Балка» (рис. 6).

Для більш наочного зображення впливу показників фінансового стану підприємства на його вартість нами була створена діаграма (рис. 7). Для створення цієї діаграми ми знайшли середній темп зростання всіх фінансових показників за кожний рік та порівняли його з середнім темпом зростання вартості підприємства.

Дані про вартість підприємства відображені в бухгалтерській звітності ПАТ «ЄВРАЗ Суха Балка» за 2006–2010 років [1] та повністю підтверджують нашу гіпотезу про суттєвий вплив показників фінансового стану промислового підприємства на величину його вартості.

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ПРОБЛЕМИ

Аналіз фінансового стану ПАТ «ЄВРАЗ Суха Балка» за 2006–2010 роки

	Кількісний норматив	Тенденція покращення	Роки					Відхилення				
			2006	2007	2008	2009	2010	2007/2006	2008/2007	2009/2008	2010/2009	2010/2006
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Показники ліквідності та платоспроможності												
Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття)	>1	збільшення	1,6706	2,6762	5,2764	9,8328	12,9611	1,01	2,60	0,56	9,94	16,82
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності)	>0,2	збільшення	0,0062	0,0054	3,7044	5,403	8,8424	0,00	3,70	0,70	8,56	18,23
Показники оцінки фінансової стійкості (ринкової рівноваги)												
Коефіцієнт концентрації власного капіталу (автономії)	>0,5	збільшення	0,9071	0,9454	0,8638	0,9028	0,8293	0,09	0,08	0,04	0,9	0,8
Коефіцієнт маневреності	>0,3	збільшення	0,0597	0,0389	0,3962	0,4491	0,589	-0,02	0,36	0,05	0,15	0,60
Рентабельність результатів фінансово-господарської діяльності												
Коефіцієнт рентабельності основних засобів	Середньогалузеве значення	збільшення	0,0556	0,0719	0,0681	0,2659	1,6143	0,02	0,00	0,20	7,11	22,42
Рентабельність функціонуючого капіталу	-II-	-II-	0,2869	0,4136	0,2398	0,2676	0,5796	0,1267	-0,1738	0,0278	6,59	2,02
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	-II-	-II-	0,0471	0,0332	0,0214	0,079	0,8914	-0,0139	-0,0118	0,0576	5,44	11,00
Показники комерційної активності												
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	-II-	-II-	3,3347	5,9322	7,4333	10,7032	13,4612	2,5975	1,5011	3,2699	1,60	13,72
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	-II-	-II-	2,1518	3,1934	2,0899	2,0588	6,4308	1,0416	-1,1035	-0,0311	2,36	1,86
Показники конкурентоспроможності товару												
Коефіцієнт рентабельності продаж	Середньогалузеве значення	збільшення	0,0517	0,0577	0,0514	0,1707	0,5337	0,004	-0,0043	0,1193	2,65	12,30
Коефіцієнт рентабельності продукції	-II-	-II-	0,1066	0,1465	0,1201	0,3075	1,0605	0,0399	-0,0264	0,1874	2,88	14,84

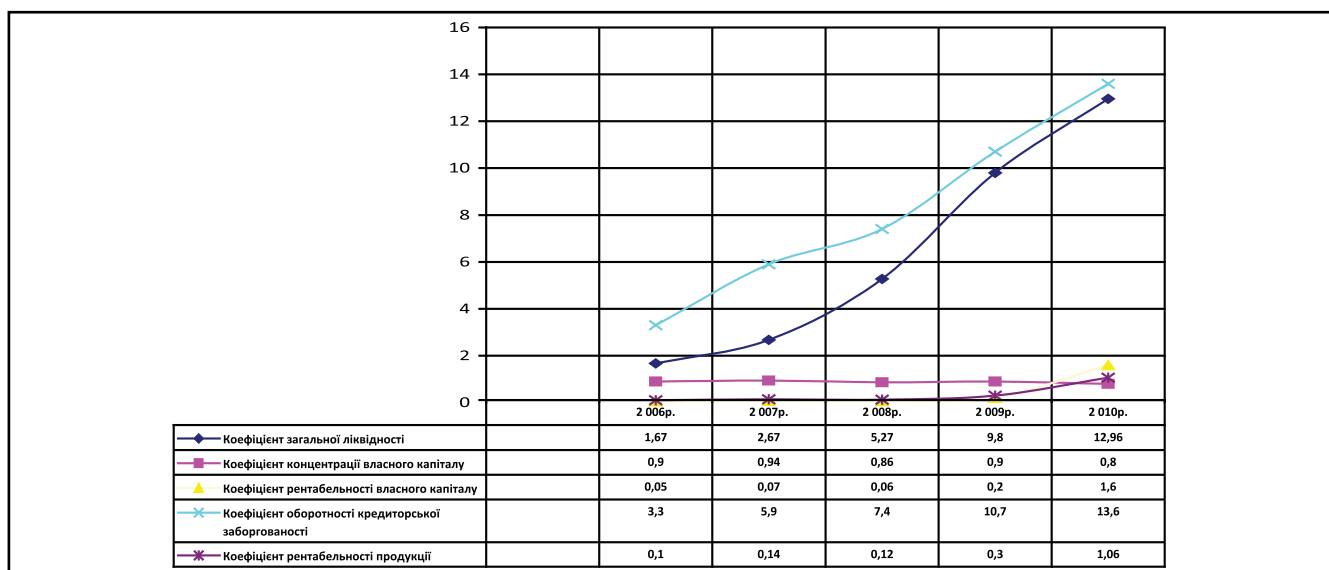

Рисунок 5. Показники фінансового стану у 2006–2010 роках

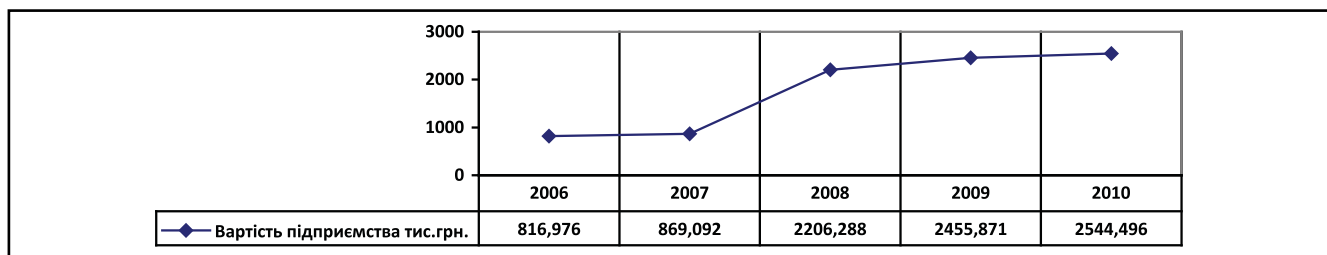

Рисунок 6. Вартість підприємства ПАТ «ЄВРАЗ Суха Балка» за 2006–2010 роки

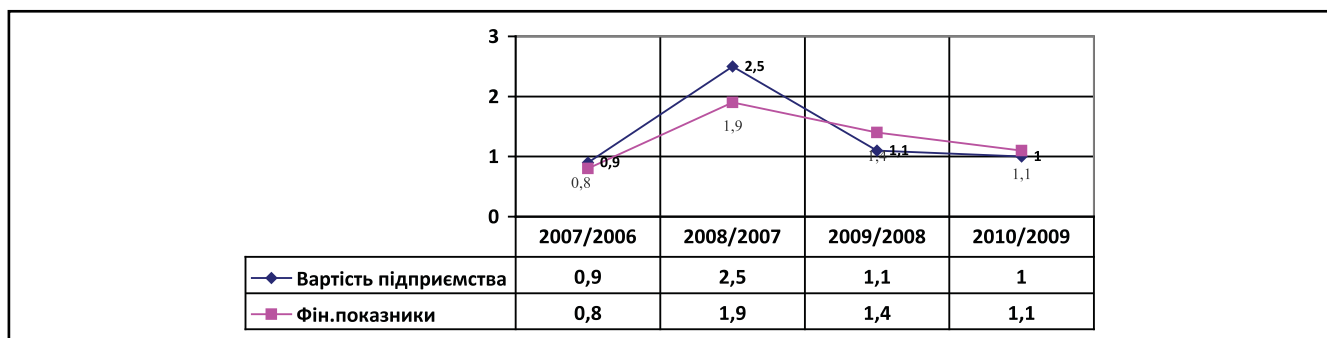

Рисунок 7. Вартість підприємства та показники його фінансового стану 2006–2010 років

Висновки

Отже, провівши оцінку фінансового стану ПАТ «ЄВРАЗ Суха Балка» за 2006–2010 роки, можна сказати, що підприємство є ліквідним, може своєчасно та у повному обсязі розрахуватися за борговими зобов'язаннями. Частка власного капіталу перевищує частку залученого, що забезпечує фінансову стійкість підприємства та зменшує залежність від кредиторів. Усі коефіцієнти рентабельності свідчать про прибуткову діяльність даного підприємства.

Дана тенденція у показниках фінансового стану позитивно впливає на вартість підприємства, тим самим поступово збільшуючи її. Такі зміни чітко прослідковуються за допомогою створених графіків та таблиць.

На основі даних фінансового стану ПАТ «ЄВРАЗ Суха Балка» за 2006–2010 роки ми дослідили та підтвердили нашу гіпотезу щодо впливу показників фінансового стану підприємства на його вартість.

Список використаних джерел

1. <http://smida.gov.ua/>
2. Мусієнко В.Д., Монах В. Механізм функціонування діагностики промислового підприємства у перехідній економіці України «Економіка: проблеми теорії та практики» [зб. наук. праць] випуск 208 том VI. – ДНУ Дніпропетровськ. – 2005. – С. 1141–1152.
3. Любушина Н.П. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия: [Учеб. пособие] Н.П. Любушина. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2004. – С. 471–478.

УДК: 338:8

Л.О. ПАВЛОВА,
аспірант, Львівський національний університет ім. І. Франка

Особливості практики фінансування соціального захисту в різних країнах світу

Проаналізовано основні джерела фінансування соціального захисту населення. На основі комплексного аналізу розроблено схему формування та використання коштів на соціальний захист. Зроблено висновки щодо використання іноземного досвіду в Україні.

Ключові слова: соціальний захист, фінансування соціального захисту, соціальне страхування; фінансовий механізм соціального захисту населення.

Проанализированы основные источники финансирования социальной защиты населения. На основе комплексного анализа разработана схема формирования и использования средств на социальную защиту. Сделаны выводы об использовании зарубежного опыта в Украине.

Ключевые слова: социальная защита, финансирование социальной защиты, социальное страхование, финансовый механизм социальной защиты населения.